

Charles-Bonnet σύνδρομο σε άτομα με αυξημένη ινσουλινοαντίσταση και παθολογική υπεργλυκαιμία

Σπύρος Καραμαγκιώλης, Ελένη Παπαγεωργίου, Ελένη Γεωργιάδη,
Γεωργία Λιμπανοβνού, Έρβιν Κωστάκης, Κωνσταντίνος Καραμήτσος

Α' Παθολογική Κλινική Γενικού Νοσοκομείου Λάρισας
Οφθαλμολογική Κλινική Γενικού Νοσοκομείου Λάρισας

Σκοπός

- Οπτικές ψευδαισθήσεις (ΟΨ) σε άτομα με χρόνια παθολογική υπεργλυκαιμία λόγω αυξημένης ινσουλινοαντίστασης

» Ψυχιατρική νοσολογία?

» Πρώιμη άνοια?

» Σύνδρομο Charles-Bonnet?

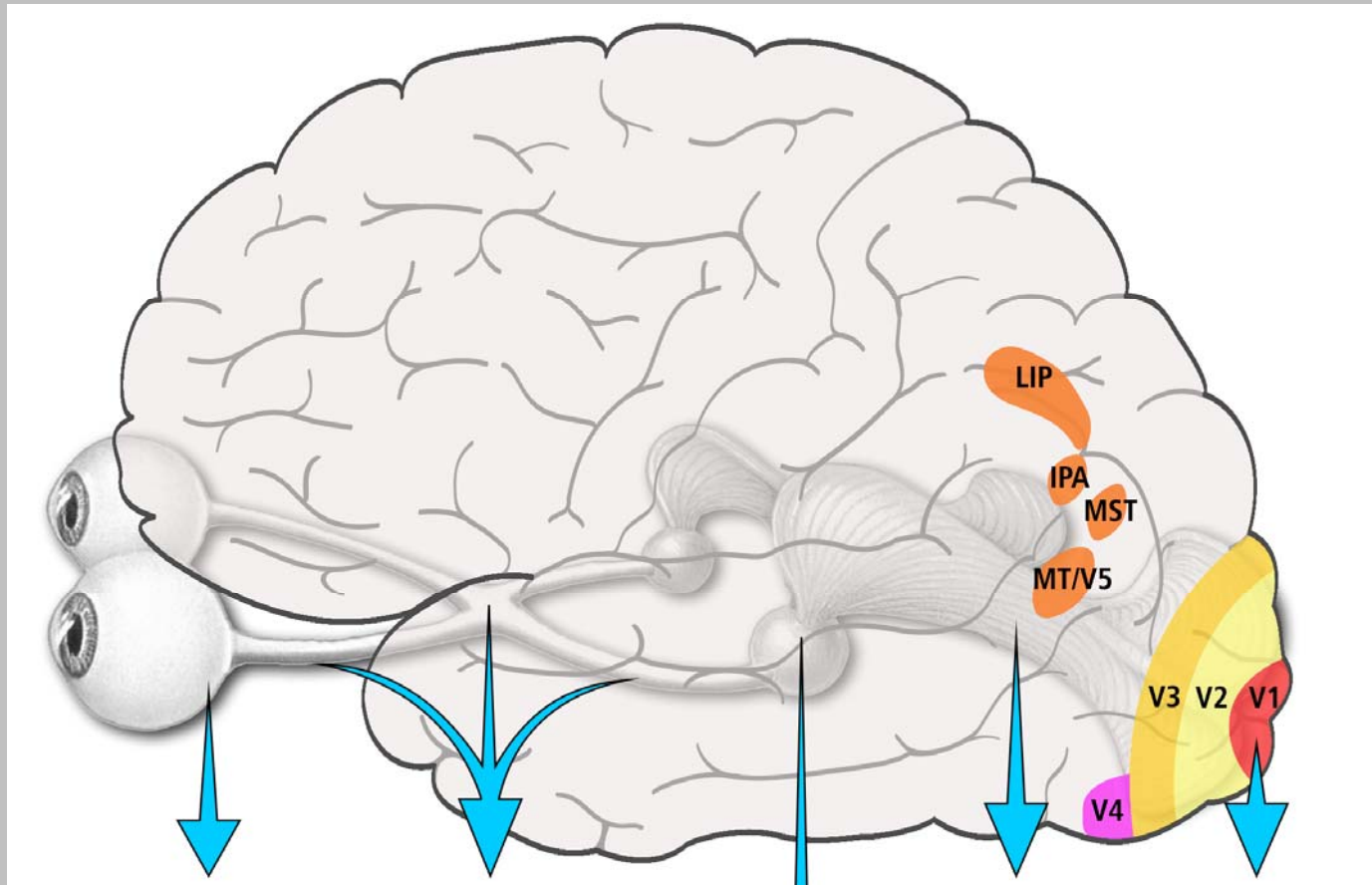
Σ. Charles-Bonnet

- Οπτικές ψευδαισθήσεις σε ασθενείς με πολύ χαμηλή οπτική οξύτητα ή εκπτώσεις του οπτικού πεδίου
- Λόγω βλάβης οπουδήποτε στην οπτική οδό

Charles-Bonnet, Ελβετία 1760

Οπτική οδός

Οφθαλμός

Οπτικό νεύρο
Οπτικό χίασμα
Οπτική ταινία

Έξω
γονατώδες
σώμα

Οπτική
ακτινοβολία

Οπτικός
φλοιός

Εισαγωγή

Μέθοδοι

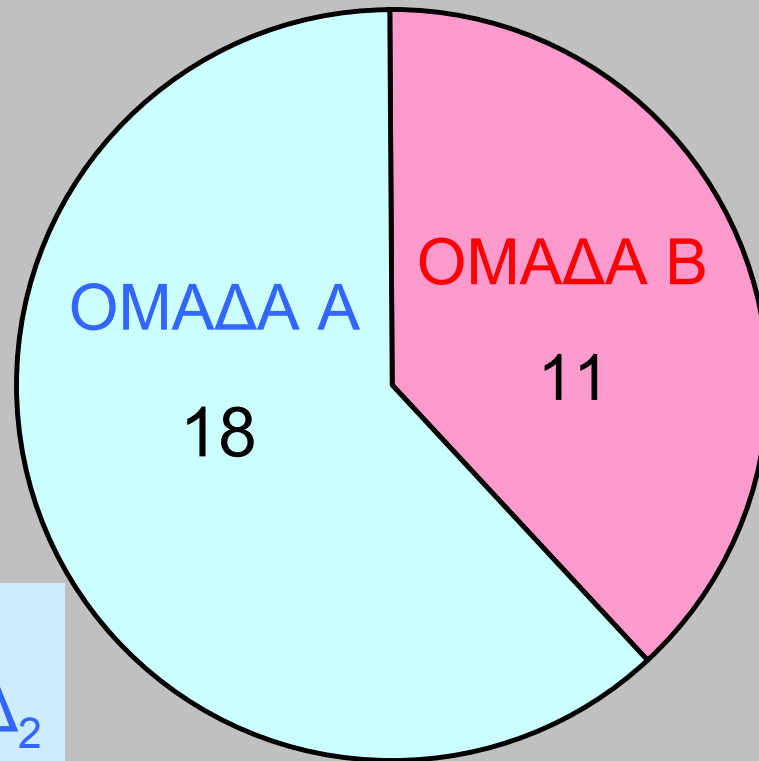
Αποτελέσματα

Charles-Bonnet

Συμπέρασμα

Ασθενείς

29 ασθενείς (> 55 ετών)
με ινσουλινοαντίσταση και ΟΨ

χρόνιος
αρρυθμιστος ΣΔ₂
(HBA_{1c} > 7,8 %)

ΣΔ λόγω χρόνιας
λήψης κορτικοειδών
και/ή αντιψυχωσικών
(HBA_{1c} > 7,2 %).

Μέθοδοι

Διερεύνηση αιτίας οπτικών ψευδαισθήσεων:

- Οφθαλμολογική
- Νευρολογική και
- Ψυχιατρική εξέταση

Αποτελέσματα σε 29 ασθενείς

16 / 29 ασθενείς
(55,2%) είχαν:

- Πρώιμη **άνοια** (7)
- Μη διαβ. βλάβες οπτικής οδού (5)
- **Ψυχωσική** συνδρομή (3)
- **Άγνωστα** αίτια (1)

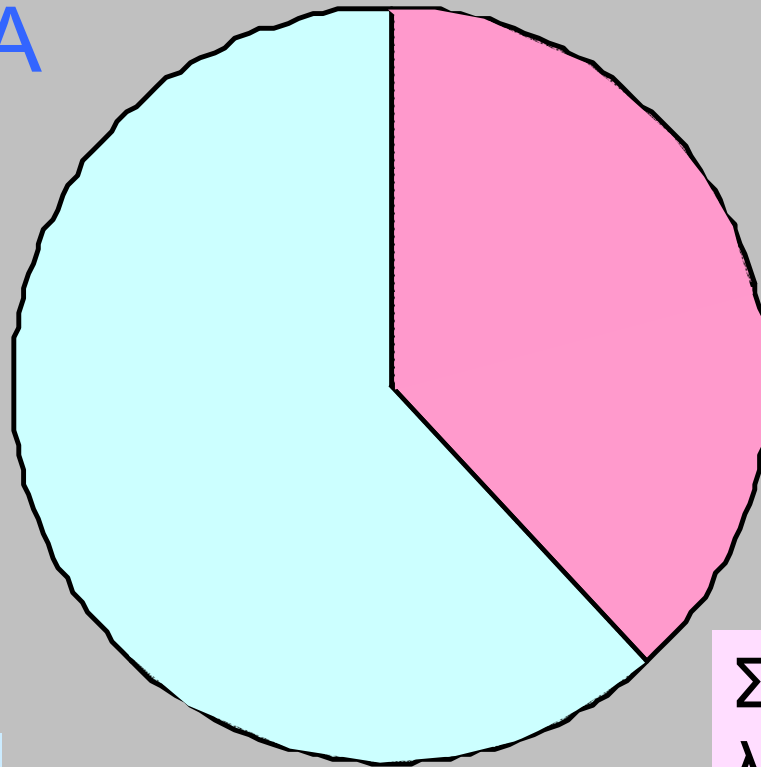

13 / 29 ασθενείς
(44,8%) είχαν **Charles-Bonnet** Σ.
λόγω:

- υποκείμενης **διαβ. αμφιβλ/θειας**
- και/ή βλάβης της **οπτικής οδού**

Αποτελέσματα στις 2 ομάδες

ΟΜΑΔΑ Α
(38,9 %)

ΟΜΑΔΑ Β
(54,4 %)

χρόνιος
αρρυθμιστος ΣΔ₂
(HBA_{1c} > 7,8 %)

ΣΔ λόγω χρόνιας
λήψης κορτικοειδών
και/ή αντιψυχωσικών
(HBA_{1c} > 7,2 %).

Κλινική εικόνα Charles-Bonnet

- Πιο συχνά σε ηλικιωμένους
- Στο 10-15% ασθ. με οπτ. οξύτητα **κάτω του 3/10**
- Συνήθως σε επίκτητη **αμφοτερόπλευρη** νόσο
- **Απλές** αλλά και **σύνθετες** ΟΨ
- **Έγχρωμες ή ασπρόμαυρες**, κινούμενες ή στατικές
- Ο ασθενής σχεδόν πάντα **γνωρίζει** ότι δεν είναι αληθινές

Τι βλέπουν οι ασθενείς με Charles-Bonnet;

- Πιο συχνά με ανοιχτά μάτια
- Οι ΟΨ μπορεί να αιωρούνται αλλά πιο συχνά βρίσκονται στο άμεσο περιβάλλον

Μαρτυρία ασθενούς I

«...Πιθήκοι με μπλε παλτά και κόκκινα καπέλα που παίζουν στην αυλή...»

(εκφύλιση ωχράς)

Μαρτυρία ασθενούς II

...«Λιλιπούττειοι καπνοδοχοκαθαριστές με ψηλά καπέλα που παρελαύνουν γύρω από το σπίτι...»

(εκφύλιση ωχράς)

Μαρτυρία ασθενούς III

«...Τα επτά μικρά τέρατα από το ομώνυμο βιβλίο και μετά ταϊλανδέζους χορευτές...»

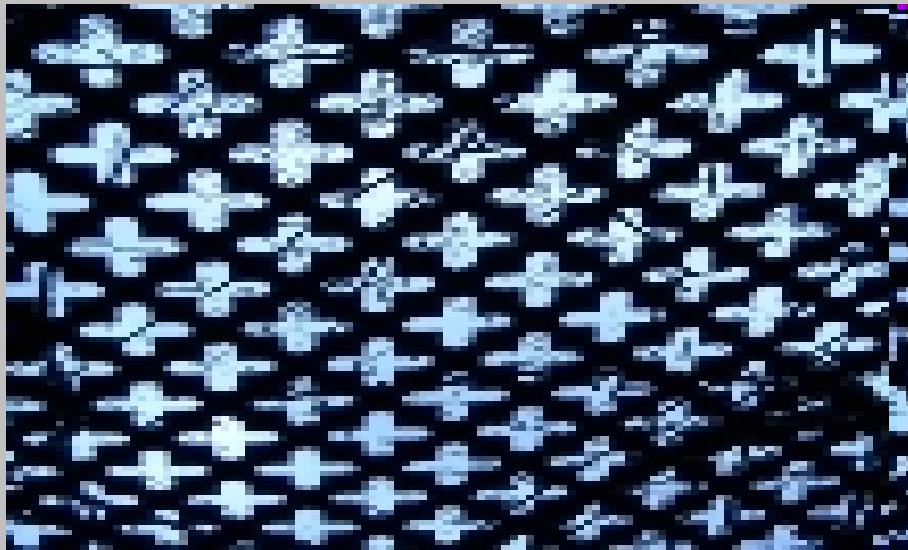
(διαβ. ωχροπάθεια)

Τι βλέπουν οι ασθενείς με Charles-Bonnet;

- Κυρίως όταν ο ασθενής είναι μόνος
- Συνήθως διαρκούν μερικά λεπτά

Τι βλέπουν οι ασθενείς με Charles-Bonnet;

- Κυρίως σε άτομα υψηλού μορφωτικού επιπέδου

Τι βλέπουν οι ασθενείς με Charles-Bonnet;

- Πρόσωπα που είναι διαστρεβλωμένα...

Τι βλέπουν οι ασθενείς με Charles-Bonnet;

- Μοιάζουν με καρτούν...

Τι βλέπουν οι ασθενείς με Charles-Bonnet;

- Μπορεί να περιλαμβάνουν πλάσματα της φαντασίας...

Τι βλέπουν οι ασθενείς με Charles-Bonnet;

- Πολλοί ασθενείς δεν αναφέρουν τις ΟΨ λόγω φόβου ότι θα χαρακτηριστούν «ψυχιατρικοί»

Τι βλέπουν οι ασθενείς με Charles-Bonnet;

Visual Hallucinations During Prolonged Blindfolding in Sighted Subjects

(J Neuro-Ophthalmol 2004;24: 109–113)

Lotfi B. Merabet, OD, PhD, Denise Maguire, BSc, Aisling Warde, BSc, Karin Alterescu, PhD, Robert Stickgold, PhD, and Alvaro Pascual-Leone, MD, PhD

- Charles-Bonnet σε φυσιολογικά άτομα μετά από 24 ώρες «**πειραματικής τύφλωσης**»

Που οφείλεται;

- Λόγω έλλειψης οπτικών αισθητικών «πληροφοριών», περιοχές του **οπτικού φλοιού** οδηγούνται σε αυτόματη **εκπόλωση**
- Παρόμοια εξήγηση με το «μέλος-φάντασμα» ή τις ακουστικές ψευδαισθήσεις κατά την κώφωση ασθενών
- Πειράματα fMRI σε ασθενείς με Charles-Bonnet δείχνουν **αυτόματη δραστηριότητα στον ινιακό λοβό**

Τα 6 χαρακτηριστικά σημεία του Charles-Bonnet

1. ΟΨ κατά την αφύπνιση, ημέρα, πλήρης συνείδηση
2. Επίγνωση ότι δεν είναι αληθινές ΟΨ
3. «Αναμιγνύονται» με την πραγματικότητα
4. Είναι αποκλειστικά οπτικές
5. Εμφανίζονται και εξαφανίζονται χωρίς σαφή αφορμή
6. Είναι αστείες ή ενοχλητικές

Διαφορική διάγνωση Charles-Bonnet

- Αύρα σε ημικρανία
- Επιληψία
- Άνοια, N. Parkinson
- Φάρμακα, αλκοόλ ή στέρηση αυτών
- Μεταβολική εγκεφαλοπάθεια, delirium
- Ναρκοληψία
- Ψυχιατρική νόσος

Πρόγνωση - Θεραπεία

- Συχνά αυτόματη υποχώρηση σε 12-18 μήνες ή βελτίωση με θεραπεία της υποκείμενης οφθ. νόσου

Πρόγνωση - Θεραπεία

- Συχνά αυτόματη υποχώρηση σε 12-18 μήνες ή βελτίωση με θεραπεία της υποκείμενης οφθ. νόσου
- Φαρμακευτική αγωγή δε βοηθά

Πρόγνωση - Θεραπεία

- Συχνά αυτόματη υποχώρηση σε 12-18 μήνες ή βελτίωση με θεραπεία της υποκείμενης οφθ. νόσου
- Φαρμακευτική αγωγή δε βοηθά
- ΟΨ συχνά εξαφανίζονται με κίνηση βλέμματος, φωτισμό ή συσκότιση του χώρου, ανοιγοκλείσιμο ματιών, κίνηση του σώματος

Πρόγνωση - Θεραπεία

- Συχνά αυτόματη υποχώρηση σε 12-18 μήνες ή βελτίωση με θεραπεία της υποκείμενης οφθ. νόσου
- Φαρμακευτική αγωγή δε βοηθά
- ΟΨ συχνά εξαφανίζονται με κίνηση βλέμματος, φωτισμό ή συσκότιση του χώρου, ανοιγοκλείσιμο ματιών, κίνηση του σώματος
- Δεν πρόκειται για ψυχιατρική νόσο

Take-home message

- Το Charles-Bonnet είναι συχνό σε ισουλινοαντίσταση και χρόνια παθολ. υπεργλυκαιμία ανεξαρτήτως αιτιολογίας

Take-home message

- Το Charles-Bonnet είναι συχνό σε ινσουλινοαντίσταση και χρόνια παθολ. υπεργλυκαιμία ανεξαρτήτως αιτιολογίας
- Οι ασθενείς πρέπει **συγκεκριμένα** να ερωτώνται

Take-home message

- Το Charles-Bonnet είναι συχνό σε ινσουλινοαντίσταση και χρόνια παθολ. υπεργλυκαιμία ανεξαρτήτως αιτιολογίας
- Οι ασθενείς πρέπει συγκεκριμένα να ερωτώνται
- **Ψυχιατρικός, νευρολογικός έλεγχος και**

Take-home message

- Το Charles-Bonnet είναι συχνό σε ινσουλινοαντίσταση και χρόνια παθολ. υπεργλυκαιμία ανεξαρτήτως αιτιολογίας
- Οι ασθενείς πρέπει συγκεκριμένα να ερωτώνται
- Ψυχιατρικός, νευρολογικός έλεγχος και
- **Οφθαλμολογική** εκτίμηση προς διερεύνηση:
 - **Διαβητικής αμφιβληστροειδοπάθειας**
 - **Εκπτώσεων του οπτικού πεδίου (λόγω βλαβών της οπτικής οδού)**

Take-home message

- Η σωστή **διάγνωση** του Charles-Bonnet και η **ενημέρωση** για τον «**ακίνδυνο**» χαρακτήρα τους έχει **θετική επίδραση** στους περισσότερους ασθενείς

NO SEX CAUSES BAD EYES

NO SEX CAUSES BAD EYES

NO SEX CAUSES BAD EYES

NO SEX CAUSES BAD EYES